

Lublin, dnia 17 lutego 2022 r.

dr hab. Joanna Studzińska, prof. ALK

Katedra Prawa Cywilnego

Kierownik Zakładu Postępowania Cywilnego

Akademia Leona Koźmińskiego

RECENZJA

ROZPRAWY DOKTORSKIEJ MGR MONIKI GED

PT. „UKOŃCZENIE SĄDOWEGO POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO”

I.

Temat podjęty przez Doktorantkę należy uznać za niezwykle trafny, gdyż jest nie tylko ciekawy ale przede wszystkim bardzo istotny z punktu widzenia praktyki. Z jednej strony ma znaczenie dla praktyków, z drugiej strony poczyniono szerokie rozważania o charakterze teoretycznym w zakresie zakończenia postępowania egzekucyjnego. Nowelizacje postanowień Kodeksu postępowania cywilnego z zakresu postępowania egzekucyjnego i istniejące wątpliwości interpretacyjne, znajdujące odzwierciedlenie chociażby w zagadnieniach prawnych kierowanych do Sądu Najwyższego w tym zakresie, wskazują na zasadność opracowania tego zagadnienia. Jednak słusznie w rozprawie Autorka rozważania zawężyła do rozważań nad szeroko rozumianą problematyką ukończenia postępowania egzekucyjnego, gdyż zagadnienie to nie było dotąd przedmiotem kompleksowej analizy i nie doczekało się również opracowania w formie monografii. Jedynie instytucja zawieszenia postępowania egzekucyjnego stała się przedmiotem odrębnych opracowań.

Przedmiotem analizy Autorka uczyniła wiele podstawowych konstrukcji prawnych takich jak umorzenie oraz zawieszenie postępowania egzekucyjnego, ograniczenia egzekucji czy odmowa wszczęcia egzekucji. Z uwagi na temat rozprawy konieczne stało się również omówienie materii dotyczącej kosztów postępowania egzekucyjnego oraz środków zaskarżenia

funkcjonujących w tym postępowaniu. Autorka zwraca uwagę na s. 89, że podstawowym celem rozprawy jest odpowiedź na pytanie w jakim stopniu brak wyodrębnienia przepisów dotyczących postępowania egzekucyjnego w samodzielny akt prawny wpływa na proces właściwej interpretacji oraz stosowania prawa. Co istotne, podczas analizy Autorka przy omawianiu poszczególnych rozwiązań zwróciła uwagę na ich podłoże historyczne, co pozwala właściwie zrozumieć i ocenić ukształtowanie zawieszenia czy umorzenia postępowania egzekucyjnego. Niewątpliwie walorem pracy jest poczynienie uwag prawnoporównawczych pozwalających na zwrócenie uwagi na podobieństwa i odmienności poszczególnych form zakończenia postępowania egzekucyjnego w systemie prawa francuskiego czy niemieckiego. Problematyka ukończenia postępowania egzekucyjnego nie zawsze wiąże się z efektywnym zrealizowaniem tytułu wykonawczego, z drugiej strony w zależności od tego czy np. doszło do umorzenia z powodu bezczynności, czy bezskuteczności powstają odmienne skutki. Z tych względów podjęcie przez Doktorantkę analizy tytułowego zagadnienia zasługuje na aprobatę.

II.

Praca składa się ze wstępu, siedmiu rozdziałów, podsumowania i bibliografii.

Należy tu poczynić uwagę o charakterze generalnym wiążącą się z bardzo obszerną tematyką pracy i bardzo szerokim ujęciem zagadnień wiążących się z ukończeniem sądowego postępowania egzekucyjnego. Przed publikacją pracy warto rozważyć jej zawężenie. Autorka porusza bowiem wiele ciekawych wątków, które nie zawsze mają kluczowe znaczenie dla głównego przedmiotu rozważań, ale mogą być osiã kolejnych odrębnych publikacji. Taki zabieg podniesie walory pracy, czyniąc ją bardziej syntetyczną i zwartą. Nadto można wyrazić spostrzeżenie wiążące się z układem pracy, który utrudnia odbiór ze względu na skonstruowanie nazwy rozdziałów w odniesieniu do właściwych jednostek Kodeksu postępowania cywilnego, a nie nazw stosowanych powszechnie wobec omawianych rozwiązań. Zwrócenie uwagi na termin określający podstawę zawieszenia lub umorzenia postępowania z odwołaniem się do właściwej jednostki ułatwiłoby sięgnięcie do właściwej części opracowania celem pozyskania wiedzy w konkretnym zakresie.

Doktorantka wykorzystwała bardzo szeroką dostępną bazę źródłową, w której znalazło się piśmiennictwo nie tylko z zakresu sądowego postępowania egzekucyjnego, ale również innych obszarów wiedzy niezbędnych do dokonania analizy przedmiotowego tematu. Należy docenić fakt, że Autorka sięgnęła nie tylko do współczesnych opracowań dotyczących analizowanego

problemu, ale również do źródeł doktryny przedwojennej prawa cywilnego procesowego, które mają fundamentalne znaczenie dla prawidłowego przedstawienia współczesnych rozwiązań prawnych dotyczących zakończenia sądowego postępowania egzekucyjnego. Autorka wykorzystała bardzo szerokie orzecznictwo i uwzględniła istotne uchwały Sądu Najwyższego dotyczące opracowywanego tematu. Co istotne, Doktorantka odnosi się nie tylko do aktualnego stanu prawnego, ale dokonując oceny, powołuje także projekty ustaw mające istotne znaczenie dla poruszanych zagadnień, jak np. projekt ustawy o zmianie ustawy Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw z 26 sierpnia 2021 r. (nr w wykazie UD 156).

Konstrukcja pracy o tyle może budzić pewne wątpliwości, że podział pracy nie zachowuje proporcjonalności – rozdział pierwszy i drugi są wyjątkowo rozbudowane, podczas, gdy rozdział piąty liczy zaledwie siedem stron. Przy nagromadzeniu poruszonych zagadnień szczegółowych brakuje rozdziału ogólnego z podstawowymi zagadnieniami terminologicznymi związanymi z zakończeniem postępowania egzekucyjnego, w którym można by zwrócić uwagę na kwestie terminologiczne, a także takie zagadnienia jak cel postępowania egzekucyjnego, efektywność, czy realizację tytułu wykonawczego poprzez dobrowolne spełnienie świadczenia czy wyczerpanie tytułu wykonawczego. Tym bardziej, że w art. 27 ust. 3 ustawy o kosztach komorniczych ustawodawca wskazał, że kwota wpłacona wierzycielowi przez dłużnika nie stanowi wyegzekwowanego świadczenia. Wątpliwość ta jest też o tyle uzasadniona, że dopiero w rozdziale piątym można znaleźć odniesienie do podstawowego dla realizacji celów postępowania sposobu ukończenia postępowania egzekucyjnego, jakim jest wyegzekwowanie świadczenia należnego wierzycielowi. Układ pracy może sugerować, że to zawieszenie i umorzenie postępowania egzekucyjnego są podstawowymi sposobami ukończenia postępowania. Z drugiej strony pewne poruszone zagadnienia takie jak zawieszenie postępowania, niewątpliwie istotne z punktu widzenia możliwości zakończenia postępowania egzekucyjnego, nie zostały zasygnalizowane w takim ujęciu jako etap prowadzący do ukończenia sądowego postępowania egzekucyjnego, co stanowi zasadnicze uzasadnienie ich przedstawienia w ocenianej pracy. W pozostałym zakresie układ pracy jest logiczny, począwszy od zagadnień związanych z zawieszeniem tego postępowania i umorzeniem postępowania, poprzez ograniczenia egzekucji i inne formy zakończenia, aż po koszty i środki zaskarżenia przysługujące w tym zakresie. W tym aspekcie zasadnie Autorka argumentuje układ pracy i poruszenie zagadnień będących przedmiotem rozważań, podkreślając fakt, że instytucje zawieszenia oraz umorzenia postępowania pozostają

w ścisłym związku, zaś warunkiem umorzenia postępowania jest często jego uprzednie zawieszenie.

III.

Jak zostało wskazane, przejrzysty układ pracy pozwala na omówienie zagadnień w logicznym i przemyślanym ujęciu, wskazanym przez Autorkę.

W rozdziale pierwszym Doktorantka omawia zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Należałoby rozważyć zmianę nazwy rozdziału np. Zawieszenie postępowania egzekucyjnego jako instytucja poprzedzająca umorzenie postępowania. Byłoby to o tyle zasadne, że Doktorantka rzeczywiście odwołuje się przy każdej formie zawieszenia do ewentualnego finalnego skutku dla dalszego biegu postępowania. Autorka swój wywód rozpoczyna od rzetelnej prezentacji w ujęciu historycznym ogólnych zagadnień poświęconych genezie i charakterowi tej instytucji. Wątpliwości może budzić jednak wskazanie na s. 35, że K. Korzan uznał, że niedopuszczalne jest zawieszenie postępowania egzekucyjnego na zgodny wniosek stron, bowiem w dalszym akapicie Autorka wskazuje, że K. Korzan dopuścił zawieszenie postępowania egzekucyjnego na zgodny wniosek stron.

W tej części pracy Doktorantka dokonuje szczegółowej analizy podstaw zawieszenia postępowania, jak zawieszenie na wniosek wierzyciela, zawieszenie na wniosek dłużnika, wraz z sprecyzowaniem skutków dokonanego zawieszenia. Np. przy zawieszeniu postępowania egzekucyjnego na wniosek zwraca uwagę nie tylko na elementy wniosku, ale też na zakres jego badania, skutki oraz prowadząc w tym względzie szerokie rozważania, odnosi się do złożenia takiego wniosku jako formy nadużycia prawa procesowego. Finalnie pozwala to na ustalenie w jakich przypadkach zawieszenie postępowania prowadzi do jego umorzenia. Autorka chętnie odnosi się do kwestii spornych, jednocześnie dokonując własnej oceny i zwracając uwagę na praktyczne trudności w zastosowaniu poszczególnych przepisów oraz zasadności dalszego obowiązywania wybranych regulacji. Prowadzi bardzo rzetelny wywód, dokonując precyzyjnego i szczegółowego omówienia zarówno zawieszenia postępowania egzekucyjnego przez komornika, jak i przez sąd. Porusza także kwestie szczegółowe jak zawieszenie postępowania egzekucyjnego w sprawach o świadczenia alimentacyjne czy zawieszenie postępowania egzekucyjnego jako sposób zabezpieczenia roszczeń niepieniężnych. Autorka podkreśla, że pomimo szczegółowego unormowania przyczyn zawieszenia postępowania egzekucyjnego w części trzeciej Kodeksu postępowania cywilnego, materia ta nie ma

charakteru zupełnego i trafnie określa zakres, w jakim podstawy zawieszenia postępowania rozpoznawczego znajdują odpowiednie zastosowanie w postępowaniu egzekucyjnym, co pozwala jej sformułować wnioski co do spójności i odrębności podstaw zawieszenia sądowego postępowania egzekucyjnego. Uzasadnia również konieczność odniesienia się do rozwiązań dotyczących zawieszenia postępowania obowiązujących na gruncie administracyjnego postępowania egzekucyjnego.

Należy zauważyć, że w celu właściwej oceny regulacji w odpowiednim wymiarze Doktorantka porównawczo odnosi się do sposobu regulacji w prawie francuskim oraz niemieckim, co pozwala określić zakres, w jakim wybrane regulacje mogłyby zostać przejęte do sądowego postępowania egzekucyjnego. Ogromnym walorem tego rozdziału jest próba odpowiedzi na pytanie odnośnie do odpowiedniego stosowania do sądowego postępowania egzekucyjnego przepisów z zakresu postępowania rozpoznawczego co do podstaw zawieszenia postępowania. Autorka dochodzi do konkluzji, że odpowiednie zastosowanie przepisów części ogólnej Kodeksu postępowania cywilnego w postępowaniu egzekucyjnym musi uwzględniać przede wszystkim treść przepisów właściwych dla tego postępowania, tym bardziej, że niektóre postanowienia dotyczące postępowania egzekucyjnego pochłaniają swoim zakresem znaczną część stanów faktycznych, w jakich - w przypadku ich braku - należałoby zastosować przepisy części ogólnej Kodeksu postępowania cywilnego.

Doktorantka porusza także zagadnienia wiążące się z przesłankami procesowymi postępowania w związku z regulacją art. 818 k.p.c. oraz art. 819 k.p.c. jako podstawy zawieszenia postępowania. Dokonuje oceny zawieszenia postępowania egzekucyjnego z mocy prawa, także z perspektywy wprowadzonego stanu epidemii COVID-19. W dalszej części odnosi się do wpływu postępowania upadłościowego i restrukturyzacyjnego na postępowanie egzekucyjne oraz ustaw szczególnych, pozwalających przykładowo zawiesić postępowanie egzekucyjne z mocy samego prawa na podstawie art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 lutego 1993 r. o restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i banków oraz o zmianie niektórych ustaw oraz Prawa bankowego. Docenić należy fakt, że Doktorantka zajmuje własne stanowisko co do dostrzeżonych w praktyce problemów w funkcjonowaniu instytucji zawieszenia sądowego postępowania egzekucyjnego oraz przedstawia własne wnioski. Stąd pozytywnie należy ocenić opracowanie skutków zawieszenia sądowego postępowania egzekucyjnego, w którym Autorka wskazuje na odpowiednie stosowanie art. 179 k.p.c., a także ocenia kwestię dopuszczalności dysponowania przez dłużnika w trakcie zawieszenia postępowania zajętymi składnikami majątku i podkreśla, że zawieszenie postępowania egzekucyjnego nie powoduje uchylecia

dokonanych zajęć, stąd trzeciodłużnik nadal jest związany obowiązkami wynikającymi z zajęcia. Na zakończenie rozdziału Doktorantka dokonuje oceny funkcjonowania instytucji zawieszenia w sądowym postępowaniu egzekucyjnym, wskazując na odrębność regulacji zawartych w przepisach dotyczących postępowania rozpoznawczego.

W rozdziale drugim Doktorantka skupiła się na obszernym i najistotniejszym z punktu widzenia tematu pracy – obok wyegzekwowania świadczenia - zagadnieniu instytucji umorzenia sądowego postępowania egzekucyjnego. Autorka dokonała całościowego omówienia materii związanej z pojęciem i ewolucją umorzenia sądowego postępowania egzekucyjnego jako jednego z podstawowych sposobów jego ukończenia. Oprócz analizy porównawczej i historycznej Autorka dokonała oceny obowiązujących rozwiązań oraz praktycznej przydatności ich zastosowania. Ponownie odniosła się do dopuszczalności odpowiedniego stosowania przepisów z zakresu postępowania rozpoznawczego. Na szczególną uwagę zasługuje rozbudowana analiza odpowiedniego stosowania art. 199 k.p.c. (s. 178 i n.), po której Doktorantka opowiada się za niedopuszczalnością stosowania art. 199 k.p.c. i odrzucenia wniosku o wszczęcie egzekucji ze względu na cel, funkcje oraz charakter postępowania egzekucyjnego. Analizy dokonuje także w oparciu o rozwiązania obowiązujące w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym oraz w ustawodawstwach wybranych państw obcych. Podobnie istotne znaczenie ma wywód dotyczący odpowiedniego stosowania art. 355 k.p.c. (s. 185 i n.), kończący się konkluzją o marginalnym znaczeniu odpowiedniego stosowania art. 355 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym. Autorka poddała analizie także kwestię dopuszczalności odrzucenia wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego.

W dalszej części dokonano rzetelnego i ciekawego opracowania zagadnienia wiążącego się z umorzeniem postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela, w ramach którego Doktorantka oceniła niedopuszczalność stosowania art. 203 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym (s. 197 k.p.c.). Uwzględniła także dodane ustawą nowelizującą Kodeks postępowania cywilnego z 2019 r. umorzenie postępowania z tego powodu, że przed dniem złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu, a wierzyciel nie wykazał, że nastąpiło zdarzenie, wskutek którego bieg terminu przedawnienia został przerwany. Doktorantka zgłosiła postulat *de lege ferenda* odnośnie do usunięcia takiej podstawy umorzenia postępowania. Autorka wskazuje także na ujęte w szczegółowych regulacjach podstawy umorzenia postępowania egzekucyjnego. Szczegółowa analiza podstaw umorzenia postępowania egzekucyjnego z urzędu została dokonana nie tylko na podstawie art. 824 k.p.c., w którym pojawiają się takie przesłanki jak niedopuszczalność

postępowania, bezskuteczność egzekucji czy beczynność wierzyciela, ale także w ramach regulacji szczególnych jak np. art. 1070 k.p.c. czy art. 897 § 3 k.p.c. jest niezwykle istotnym fragmentem dysertacji ze względu na kompleksowe ujęcie omawianych zagadnień, ale także praktyczne korzystanie z tych konstrukcji przez organy egzekucyjne. Nie bez znaczenia jest istnienie wielu wątpliwości interpretacyjnych w omawianej materii, które Autorka trafnie wskazuje. Doktorantka, w ramach ocenianych rozważań, zwraca uwagę na takie zagadnienia jak wskazanie terminu do rozumienia beczynności wierzyciela czy przerwy biegu przedawnienia roszczeń objętych tytułem wykonawczym z uwagi na beczynność wierzyciela. Autorka w sposób niezwykle szczegółowy i systematyczny określa i dokonuje stosownej oceny, podkreślając, że przyjęte w polskiej ustawie procesowej rozwiązanie w sposób optymalny uwzględnia interes stron postępowania oraz interes publiczny, gdyż do umorzenia postępowania z powodu beczynności stron dochodzi z urzędu (s.238). Autorka ocenia negatywnie zasadność funkcjonowania w sądowym postępowaniu egzekucyjnym instytucji umorzenia postępowania z mocy samego prawa ze względu na fakt, że jak wskazuje na s. 278 polskie prawo cywilne procesowe opiera się w znacznej mierze na założeniu, że zakończenie postępowania następuje przez czynność decyzyjną organu i ta podstawa umorzenia postępowania ma charakter wyjątkowy (s. 281). Jednocześnie Autorka dokonuje własnej oceny podstaw umorzenia postępowania, wskazując na ich odrębności oraz sklasyfikowanie ich dwóch kategorii - o charakterze ogólnym i szczególnym.

Rozdział trzeci poświęcony jest konstrukcji prawnej wprowadzonej do Kodeksu postępowania cywilnego ustawą nowelizującą z 2019 r. Autorka, dokonując szczegółowej analizy i oceny, prowadzi rozważania dotyczące zasadności wprowadzenia do postępowania egzekucyjnego odmowy wszczęcia egzekucji. Odnosi się zasadnie zarówno do przedawnienia tytułu wykonawczego, jak i następstwa prawnego oraz elementów tej konstrukcji uregulowanych w ustawie o komornikach sądowych. Autorka podkreśla, że jest to rozwiązanie nieznane dotąd sądowemu postępowaniu egzekucyjnemu. Uwaga autorki skoncentrowała się przede wszystkim na następstwach, jakie dla postępowania egzekucyjnego powoduje odmowa wszczęcia egzekucji, stąd podkreśliła, że wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia egzekucji nie kończy postępowania egzekucyjnego, gdyż odnosi się wyłącznie do wszczęcia egzekucji rozumianego jako określony etap postępowania egzekucyjnego (s. 287).

Rozdział czwarty zawiera omówienie konstrukcji ograniczeń egzekucji jako jednej z przyczyn umorzenia postępowania egzekucyjnego. Przy publikacji dysertacji Autorka mogłaby, uzasadniając swoje rozważania, podkreślić to powiązanie ograniczeń egzekucji z umorzeniem

postępowania w tytule rozdziału. Takie rozwiązanie będzie bardziej czytelne dla układu pracy, tym bardziej, że jak zasadnie zauważa, dokonuje ustalenia samej istoty tych ograniczeń na tle sposobów ukończenia postępowania egzekucyjnego. Doktorantka prowadzi rzetelną analizę zarówno podłoża historycznego, jak i stosunku ograniczeń egzekucji do ograniczeń odpowiedzialności dłużnika, wskazując, że ograniczenia egzekucji mają charakter generalny oraz dotyczą ściśle wymienionych i skonkretyzowanych składników majątku dłużnika. Wyjaśniając kwestię właściwego rozumienia tego pojęcia, poddaje analizie - również w perspektywie historycznej, z uwzględnieniem odrębności egzekucji w administracji i uwagami prawnoporównawczymi - poszczególne ograniczenia wynikające z art. 829 k.p.c., art. 830 k.p.c., art. 831 k.p.c., art. 832 k.p.c. oraz art. 833 k.p.c. Jednocześnie Doktorantka skazuje praktyczne problemy wynikające z obowiązujących regulacji, jak np. nadmierną kazuistykę i rozumienie pojęcia „wynagrodzenie za pracę” (s. 360 i n.). W swoich rozważaniach wskazuje na poszczególne cele, jakim mają służyć wskazane ograniczenia oraz omawia problem zasadności uregulowania niektórych z nich w zmieniających się realiach społeczno-gospodarczych. Doktorantka zasadnie podkreśla, że struktura ograniczeń nie jest jednolita, zaś zmiany ustawodawcze doprowadziły do rozdrobnienia i pomieszania poszczególnych wyłączeń pod względem ich charakteru oraz znaczenia dla postępowania. Z punktu widzenia celu i tematu pracy Autorka zaznaczyła, że cechą wszystkich ograniczeń egzekucji jest to, że czynią one egzekucję w tym zakresie niedopuszczalną.

W rozdziale piątym Autorka dokonała usystematyzowania przypadków ukończenia postępowania egzekucyjnego w inny sposób niż przez jego umorzenie. Na s. 378 Autorka odnosi się do definicji ukończenia postępowania, wskazując, że termin ukończenie postępowania egzekucyjnego w rozumieniu art 816 k.p.c. odnosi się do wszystkich przypadków jego ukończenia, zaś wykładnia tego przepisu prowadzi do wniosku, że w ramach ukończenia postępowania egzekucyjnego wyróżnia się umorzenie oraz ukończenie w inny sposób niż przez umorzenie. Należałoby rozważyć ujęcie tych zagadnień w pierwszym rozdziale o charakterze ogólnym, w szczególności wskazując jednoznacznie na dążenie ustawodawcy do podnoszenia efektywności postępowania egzekucyjnego i traktowania wyegzekwowania całego tytułu wykonawczego jako zasady i podstawowej formy ukończenia postępowania. Nie zmienia to jednak faktu, że Autorka zasadnie prowadzi rozważania dotyczące formy ukończenia postępowania w sytuacji wyegzekwowania tytułu wykonawczego. Podkreśla trafnie, że w obecnym stanie prawnym postępowanie egzekucyjne w każdym przypadku powinno kończyć się wydaniem postanowienia o umorzeniu postępowania lub o jego ukończeniu w inny sposób

z jednoczesnym rozstrzygnięciem o kosztach postępowania. Przedmiotem analizy Doktorantka uczyniła nie tylko przyczyny ukończenia postępowania, ale również skutki i obowiązki organu egzekucyjnego z niego wynikające. Można by tu podnieść wątpliwość i jednocześnie zadać pytanie, z jakich względów, przy tak szczegółowej i obszernej analizie, Autorka pozostawia poza rozważaniami wstrzymanie czynności w toku postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 822 k.p.c., skoro również może ono prowadzić - zgodnie z wolą wierzyciela - do unicestwienia tego postępowania.

Rozdział szósty dotyczy problematyki związanej z kosztami postępowania egzekucyjnego. Autorka czyni uwagi wprowadzające, odnosząc się szeroko do celowości kosztów postępowania oraz prowadząc szeroką analizę w oparciu o bogate orzecznictwo w tym przedmiocie. Przedstawia wniosek, że w przypadku ustalenia, iż poniesione przez wierzyciela koszty nie są kosztami niezbędnymi do celowego prowadzenia egzekucji, nie powinien on orzekać o obowiązku dłużnika ich zwrotu wierzycielowi. Opowiada się za dotychczasowym rozumieniem celowości postępowania i zastosowaniem art. 30 ustawy o kosztach komorniczych do wszystkich form zakończenia postępowania. Jednocześnie Autorka wskazuje, że rozważania ogranicza wyłącznie do kosztów, które pozostają w ścisłym związku z ukończeniem postępowania, jednak szeroko porusza i kwestie wiążące się ze zwolnieniem od ponoszenia kosztów postępowania egzekucyjnego i obniżeniem opłaty egzekucyjnej, co można w dużej mierze pominąć. Szerokie rozważania zasadnie dotyczą opłaty pobieranej w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego. Doktorantka podjęła również próbę rozwiązania praktycznych problemów związanych z wykładnią obowiązujących przepisów, podkreślając samodzielny charakter tych regulacji.

W ostatniej, siódmej części dysertacji Doktorantka odnosi się do funkcjonujących w postępowaniu egzekucyjnym środków zaskarżenia. Dokonuje ich prawidłowej klasyfikacji i omówienia, dokonując jednocześnie niezbędnych uwag prawnoporównawczych i szeroko analizując orzecznictwo. Analizuje skargę na czynności komornika, zażalenie, a także w niezbędnym zakresie odnosi się do problematyki pojawiającej się w ramach tego zagadnienia, właściwie oceniając funkcjonalnie skargę na postanowienie referendarza sądowego, ale także dopuszczalność wniesienia skargi kasacyjnej oraz skargi o stwierdzenie niezgodności prawomocnego orzeczenia i skargi o wznowienie postępowania. Odnosi się także do kontroli judykacyjnej sądu prowadzonej na podstawie art. 759 § 2 k.p.c. Jak podkreśla Autorka, zagadnienia te wiążą się z rozstrzygnięciami w przedmiocie ukończenia postępowania egzekucyjnego poprzez kontrolę prawidłowości rozstrzygnięć kończących to postępowanie.

Jak podkreśla Doktorantka, środki zaskarżenia stosowane w sądowym postępowaniu egzekucyjnym charakteryzują się dużą odrębnością.

Wnioski umieszczone w końcowej części przedstawionej pracy stanowią syntetyczne, całościowe podsumowanie dokonywanych w poszczególnych rozdziałach wniosków częściowych Doktorantki, w których podkreślono przede wszystkim odrębność tych regulacji, ale jednocześnie ich kazuistyczny charakter. Autorka akcentuje w nich najistotniejsze problemy praktyczne związane ze skutkami poszczególnych regulacji. Podkreśla, że niewątpliwie rozwiązania dotyczące postępowania rozpoznawczego mogą mieć odpowiednie zastosowanie, jednak w bardzo ograniczonym zakresie. Jak wskazuje, znaczna część przepisów dotyczących umorzenia oraz zawieszenia postępowania egzekucyjnego to przepisy o charakterze *lex specialis* względem postanowień z zakresu postępowania rozpoznawczego.

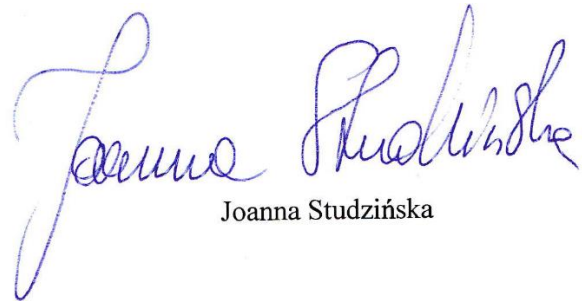
IV.

Podsumowując, rozprawa doktorska mgr Moniki Ged została przygotowana na bardzo wysokim poziomie merytorycznym i jest ciekawym opracowaniem tematu, także z punktu widzenia praktycznego dla uczestników i organów postępowania egzekucyjnego. Ukończenie postępowania egzekucyjnego nastąpić może na różne sposoby i wyczerpujące omówienie tego zagadnienia ma istotne znaczenie porządkujące, a walorem dysertacji jest fakt, że Autorka nie pozostawia poza zakresem wywodu zagadnień pobocznych istotnych dla zrozumienia zasadniczego przedmiotu opracowania.

Jak zostało wskazane, istotnym walorem pracy jest sięgnięcie do szerokiego wachlarza literatury zarówno z postępowania cywilnego, jak i prawa administracyjnego. Doktorantka oprócz regulacji procesowych, wskazuje na ciekawe przykłady z orzecznictwa, co podnosi wartość poznawczą pracy.

Praca jest napisana przejrzystym i przystępnym dla czytelnika językiem, zaś dojrzałość wywodu i interesujące prowadzenie analizy, czynią ją ciekawą dla każdego odbiorcy. Drobne uchybienia językowe, czy redakcyjne nie umniejszają pozytywnej oceny strony redakcyjnej i językowej przygotowanej rozprawy doktorskiej. Doktorantka prowadząc wywód kończy go uwagami podsumowującymi, co ułatwia odbiór i pozwala poznać stanowisko Autorki w każdym z poruszanych zagadnień.

W konsekwencji należy uznać, że przygotowana przez mgr Monikę Ged rozprawa może stanowić podstawę nadania stopnia naukowego doktora nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, bowiem spełnia warunki określone w art. 187 w zw. z 186 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 478 z późn. zm.).

Joanna Studzińska